

1. ūn dē kī.kēz nē stækfō.g.l̥ zī.n zē.m bēnuwd-
ervun
2. mī.nē mō.əʃ ɛ.z dē blum̥ g.ū begi:tn
3. ny- spenzē nīmērā.ndērz ov mēdē mafjine
4. spetn ɛ.z la.stēg. wæ.ræk
5. ʌ.p da skēp kre.ægōzē vērmaf - of : g.əvɛ.nəʃt
bro.ət
6. d.ŋ tēmōrman ɛd ɛ stak u.t f. zē vi.ŋərə
7. dē skēpərə lækte zē lepn uf
8. i.n di fabrik ɛstər ni.tē zi.nē
9. kum i:r mē kī.nt - kum | ɛ kī.ntfē |
10. bu.əs - tapt y.s fi:r pī.ntn bi:r | ɛ pī.ntfē |
11. gev̥d y.s twē kilo krī.k.n̥ (g. dim.)
12. zēm̥mē yv̥n dri litērz win y.tXēdr̥u.ŋkn
13. i vērdr̥i.əgdē mī.vām̥e.nē stōk tē slu.ən
14. kē. zē kni. g.əzim
15. tēny- nifē.lēm̥e karnēval g.əvi:r̥t
16. i.k si.m bli.ə dak mē.d ɛldēr ni mē.əg.əg.ɔ.nēzin
17. tne.z ɛ.k ni dida Xēd̥ɔ.n ɛ wē
18. wi.nē.tēr da Xēd̥ɔ.n - d.ŋdi.ndō dītō kumt
19. əŋ kōbē - əŋ kōbēnē.tē - nē kōbēju.əg.ərə
20. əŋ klakē - bēnuwt - ɛn wi.ə (weiland) - nē mē:s
(laag gelegen en vochtig) - paraply-tʃɔrʃi.r̥ (Wa.
woord ; zou in het Fra. luiden parapluie de
sorcier) - ɛn u.g.ə - nē py.t - nē papi.jun̥
21. di kērl̥ gu.ŋk Xi.əl dē wērldū- yēXtn
22. kXu.jē pē:rls Xē.vn | pē:rltʃəs |
23. iŋēlāntu- fē.l udē ske.pn i-mbrōkn smitn
24. jē. fāzēle.vn ɛkri.əm bē.tē g.ət
25. gev̥ min ɛkri.ə twi.ə bri.ə sti.ən - brēdēr - dē
brētstē
26. da stāmbel ɛstō.tō - of : di staty.ɛstō.tō nime
27. di vē.nd ɛ.d ɛ le.vn lēk ɛ grō.ətn ɛ.ərə
28. d.n dy.vl̥ nē.z - of : ly.sēfēr i.z i.n d.nē.ml ni
g.əble.vn
29. dē skolju.ŋēz ɛ.n mē.tē mī.əstēr nō dē zi.ə
gəwest
30. kA.ŋ tog. ni kum vo.ədak Xēri.ət si.n
31. dē bi.əstn dr̥iŋkn gē.rnē wē.əš - of : ɛ.tn gē:r̥n
kukēpū.rē
32. nē kA.ni Xū wē:rkn - jē si.ər ā zi. ke:lē
33. stēkt ɛkē nē stē:rt i.n di bA.stlē
34. nēn - zē spel.lēnīmī.ə mētē marjunētn (kleine
kegels)
35. ɛ. - kēn̥ul twē.ki.ər̥z aXtēr ju- Xēro.pn ɛ.i
36. di pē.rōnē. ni ripē - tset nōg ɛ wē.tē kōrnēl ɛ.n
37. zē zī wē.g nō tlā.nt
38. zed i.əst ɛ.ŋpn zi. gē.ɔld ʌ.pdū.n - of : yēr-
kwēstn
39. ɛ gōtnō.it fārē brinj̥
40. zez dnē.ɔlt fan ɛr mē.ɔlkwit
41. dē mān mu- fōzē wy.f sōrn
42. tēz dān̥zērō:s fan ɛ.n dē lē.jē tē zwēmp
43. ɛnēstut̥ umdatn klu.k ɛ.s
44. widēr mu.n d.nē.ɔldōvan ɛm - ɛ gidēr dē
rē:stē
45. gev̥ ɛkēr ɛn āntfē um da bēd aptēfn
46. j̥.zē mētsnō.r ɛzō vāt ɔvnē sti:r̥
47. zē spr̥iŋn umtērvōtst̥ yōr ɛ wēdiŋē
48. d.ŋp bō.əmsnu.kēr gō.tn̥ bō.əm g.rēfn
49. dud i.əst ɛkē dē vē:istēr tu.ə
50. t̥bēgāntē ly.d.n - of : ly.ŋ vō di.əstē mēse -
dō.gēmāse - tlof - dē vē.spērs
51. əŋ kōrtēpō.ŋntē - py.dēræk - ɛ sty.tē bri.ən
52. da wy.v ɛd ɔr ɔ.ər lō.tn ɔfsni:n - of : ɔfdū.n
53. zī. vō.ədēr ɛ.tn lō.ətn zē.z jō:r̥nō tsko.lē gō.n
54. kē.tēm̥ ɔfXēr̥ɔ.n - of : kē.nēm̥ gēzē.iʃ dat̥i zō
lō.ətē lā.stwō.əstēr niēm̥ɔXtē g.ɔ.n
55. bli.əkē vē.zn zi.jē nifē.l̥ uli:r̥
56. ɛ.rdē potn zinifē.lē wē:rt
57. dē skA.pē fō t̥bro.əd i.n d.nō.vn tē stē.kn stō.
bid̥ŋ ɛ:rt - of : bi dē kō.vijē (schoorsteen)
58. i-mō.rtē tē.z nōX tē ku.t fō mēdē plōtn (Fra.
pelote) tē spe:ln
59. di kē.əšē gēfd ɛ klō.rē ʌ.Xt̥ ɛ
60. i trōk ān t̥stē:r fān t̥pē:rt
61. ɔ.vērtit̥ kwa.mjēgēlēndēr i:r ulē jō.rēnō dē
kārēmāse
62. dē pō.əstēr zē.i dad ūnzni.ərē vulmakt wōs
63. gē zu:g mē wē.ɔl mōgē ku.tē tē.g.n ɛk nī.t
64. dē zwo.ɔm̥ gō.n ulēXtē wē.rēki.ər̥n
65. gu.jē vāndu.gē ni Xō kō.ərt̥n
66. ɛ.tnzēzidēr ɔ.ək Xērō kō.əs
67. zi.nē mōtēr ɛ.s kapot - of : Xēbro.kn - jēs
fērstē:lt̥ (bv. in het slijk)
68. tē yāndō.g.ə nē wārmen̥ dāXēwest mō tēz nēn
zū.tn ɔ.vn
69. da manētfē lōptō bārēvū.tē
70. kik nō di kanē - zē:s Xēbōstn
71. ksu wē.ɔn datē bō.dē nēm̥ brī.f̥ brinj̥t
72. kē. zi.ər̥ amī.n̥ ɛ:rtē
73. kA.ŋi Xū.t mēdi tē.gēnūdērs̥ ɔvērī.ən kum̥
74. aXtēr dē vē.spē:ertit̥ mē gōn̥ t̥pē:r̥ i.n dē niwē
karē span̥
75. kē.n ul̥ kA.rsn̥ - vānvo.ə dēnu.ənē
76. dē zō.nē vān dē kō.ŋiŋk ɛd ɔ.ək suldō. gēwest
77. wē.tʃēg.i g.ɔ.ənē wō.ŋ di bō.gēmakt
78. di rō.əzn̥ ɛ.n lāŋē dō.ər̥ns
79. kXēlō.əvē nīmēdōlē dō.vān
80. tkin̥ʃ wōz ul̥ dō.ət fō.ədāzēt̥ kōstn̥ dō:pm̥
81. zi.n̥ ɔ.əgē ɛēn̥ zi.n̥ ɔ.ər̥n̥ lō:pm̥
82. ɔ.r̥ dōXtēr ɛz nō d.ŋbA.s mē.nē pāndēr aXtēr
bru.mbejers
83. tmēstēr ɛ spōrt ɛ.n di li.ərē
84. i zētē zī. ke.lēgat̥ ɔ.pm̥
85. t̥fu.ɔk̥ zōXtē niā.ndērz̥ ɔv̥ aXtēr gē.ɔld̥ ɛ rīk̥dum̥
86. ɛldēr mū.nd̥ ɛ.z d̥rō.əg.ə vānd̥.n̥ dA.st̥
87. di wō.eg̥ lōp̥ skī.əf̥ - tēnēn̥ umētū.ər̥ uldō.
88. kōXtē vō.ə dē klī.əŋ.ən̥ trumēl̥
89. dē gi.ətēbA.k̥ ɛs̥ Xēkrēvē:rt̥ fan̥ ɛ kōstē bro.ət̥
i.n̥ tē slōkn̥
90. zī. litfē wus̥ kōrt̥ ɛ gū.t̥
91. i.n̥ dē sk.uwtē ɛ.ʃt̥bēstē van̥ ul̥
92. nē skA.tēr mu Xu. kA.nē vi:zē.r̥n̥
93. zu.kt̥ ɛkri.ər̥ aXtēr̥ mīŋ̥ ū.t̥
94. kō zu.ni wē.tn̥ wu. zu.kn̥ dērA.Xtērē
95. nē ku.dē kē.ɔldēr̥ ɛ.s̥ Xū.t̥ fōt̥bi:r̥
96. kmōstēd̥ ɔsēblū.triŋkn̥ yōr̥ tē kA.ŋ̥ vērklū.kn̥
97. kmu.n̥ i.əstē.tn̥ ɛn̥ t̥stul̥ vū.r̥n̥
98. mī.m̥ bru.rē wuz̥ mu.ə

99. də mə-lkmarʃaŋ du-nə ɡʁo-ətn tu-ər
100. di kɛ.rəmæ-ɫk ɛs klɔ-ər æ zø-ɾ - dū-tn
we.rəɡ-ɔn dərme-ɪ
101. di-nə pət ʒū-mə kɔ-nə vœ.ln ɪ-n ɛ-n o-ɾə
102. tənə ʒy-stn - *secur onb.*
103. æm əkɔm no-i ʁəmny-tə tə lɔ-ətə
104. ɪ-n itv.li tsɪ-m bæ:rgə di vi:ɾ spy-g-ə
105. dɔ-ɾvjəgi dɔ-ɾɔ-p dy-ŵ
106. tə ko.m (Komen) te.d ə skep te.gə də brɔ-ɡ-ə
ɡ-elo-əpm æn tɛ-z ə brɔk əfXəvlo.ɡə
107. ɡə mu-d əki-ə kum kɪk-n.ɔɾ y-s kɔXtəl
108. jæs fɔ lɔ.və ɡekum:æd ə ɡ-u bə.əzə
109. tæ-z ən dɔ:ɾə vɔm bu-kənu-t
110. ə ɡ-ətruw:y-v mu- kɔ-n:ŷ-ɪn
111. kɛ:n ɪ-ɾ ɡæs Xəzu.it mɔtsɔ-əd ə wɔs ni Xû.t
112. d-m bruwər zæɡdat nɔX tə di:ɾ æ-z um tə buŵ
113. baʔə - kbaʔə - gi bakt - æm bakt - bakt-næm -
widər baʔə - kɛ ɡəbaʔə - gi ɛ- ɡəbaʔə - æm ɛ-
ɡ-əbaʔə - widər æ ɡəbaʔə
114. bi-ən - kbi-ən - gi bit - æm bit - mə bi-ən - ɡɔ-mə
bi-ən - kɛ ɡəbit - æ.zəzidər o-ək Xəbit (*bieden*
is hier alleen een kaartspel)
115. tɪ-z æ klɪ-ən mɔ tɛ-z æ fin
116. ɡə kɔ-d ɪ-ɾ ɛjərs krigən ɔ-p də mart
117. je. Xəzɛ.ɪt datn ɔ-p mi ɡ-u-ŋ pɛ.ɪzn
118. də mɔ-ərtə zɛi datn ɡ-əlɪk adə
119. twu-əɾn vy-f prɪzn
120. ŷ-ndər di-n ɪ-əkəbo-əm lɛ-ɡ-əndər vɛl ɪ-əkə-
no-tn
121. twu-ətə ɡɔ ko.kn - tkɔkt ul
122. to-ɟɪ-z nɔXru-nə - tənəɡmɔ ʒy-st uf
123. zə mɔ.kn majunɛ-zə mætə dɔrə van ən ɛ-i
124. da bəmtʃə ɡɔ-tə mu-ɟɪk.ɔ-n: ɔ-pkum
125. də pɔ-stər ɛ-ɾ. Xu- wi-n
126. y-z u-d y-z ɛ-z əfXəbrɔnt
127. də mə-ɫk spɛ.ɪt y-tnæ-ldər vɔn də ku-ɾ.
128. də kɔstər ly-t fɔ də kry-sprɔsæ-ʃjə
129. də tru.m vɔn də kɔrəwu.ɡə plo-ɪn vɔn
tXəwɛ-Xtə
130. də twɪ-ə dy-tʃkə kwu.m by-tn
131. zɛ.ŋ ɡɪ-əl zwurbluw ɡ-əsle.ɡə
132. də suws ɪ-z əmbɛ-tʃə fluw
133. də snɪ-əw lɛ-Xtɛ-kə
134. tɪ-z wæ-l ən ɪ-əwə dak ju-nɪmɛ- ɡəzi.nənɛ.n
135. ni.wpo-ərtə kum ny- ən ɡɪ-ələ ni.wə stɛ-ɪ
136. dū.n - ɛk du.dadə - gi du.tat - æm du.tadə -
widər dū.dadə - gidər du.tadə - zidər dū.dadə -
ɛk de-ɪdadə - gi de-ɪdadə - i de-ɪdadə - widər
de-ən dadə - gidər de-ɪdadə - zidər de-ən dadə
- de-ɪkɛk dadə - datɪt mɔɾ ən dū.t - dānzət
mɔɾn dū.n
137. dɔ:pm - ə dɔpkɪ-ɪ-ət - də dɔpfū-ntə
138. dæfXn - æm dæ.st - æm dɔstə - ije-ɾ. XədɔfXn
139. bi-ŋ - ɛk bi-nə - gi bɪ-nt - i bɪ-nt - widər bi-ŋ -
gidər bɪ-nt - zidər bi-ŋ - bɪ-ntɪ - bū-ntɪ - ɛk
ɛ- ɡəbū-ŋ
140. *Locale landmaten* : ən ru-ə = 10 vū.tn =
2.98 m. (*lengtemaat* ; ook als *vlaktemaat* ge-
bruikt) - ən ŷndərɫɔts = 100 roeden (*vlakte*-
maat).
141. *Waternamen* : də lɛjə - də vu-ərt (*vaart van*
Komen naar Ieper) - də be.kə (*de Kortekeer*-
beek) - dɔ-əɡə - də plankəbe.kə

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is kɔ.m

De inwoners heeten : kɔ.mnu-ərs

Een bijnaam kennen zij niet.

Aantal inwoners op 31-12-34 : 7.859.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn *də platə of : sɛntənə - də stɔ-si tXɔtsy-s - tko-ərantʃə - də vy-vwe.ɡə kapələ (Komen ten Brielen) - kry-ʃɪ-əkə*. Er zijn geen locale verschillen tenzij voor *kry-ʃɪ-əkə* waarvan het dialect Werviksch getint is. Komen is een gemengde gemeente waarvan de bevolking grootendeels tweetalig is. Volgens de officieele gegevens is ze overwegend Waalsch. Binnenshuis spreken de werklieden, dus de groote meerderheid, Vlaamsch, maar op straat Waalsch. Sinds 1918 zijn er veel Vlamingen hier komen wonen. Er wordt geen A. B. gesproken.

Komen is een industriegemeente met veel grensarbeiders die in de textielfabrieken van Noord-Frankrijk werken. Er werken geen 100 werklieden ter plaatse.

Zegslieden. 1. Sieuw, Leopold ; 55 j. ; hier geb. ; wever ; heeft steeds hier verbleven, uitgenomen van 1917 tot 1919 ; V. van hier, M. geb. te Begijnendijk maar van haar 5^e jaar hier ; spreekt evenveel Vlaamsch als Waalsch.

2. Masscheleyn, Emiel ; 41 j. ; geb. te Fransch Komen ; wever ; heeft steeds hier verbleven, uitgenomen van 1917 tot 1919. Beide ouders van Wervik maar van hun prilste jeugd te Komen ; spreekt evenveel Vlaamsch als Waalsch.